

OBILJEŽAVANJE DANA PLANETA ZEMLJE

Dan planeta Zemlje obilježava se 22. travnja diljem svijeta kao podrška za zaštitu okoliša.

Naš planet, taj treći kamenčić od Sunca, star je preko 4.5 milijardi godina i dom je 7.6 milijardi ljudi.

Zadatak odraslih je, kroz vlastiti primjer osvijestiti djecu po pitanju zaštite i očuvanja okoliša i planeta na kojem živimo.

Zastava planeta Zemlje

Sedam prstenova na modroj podlozi formiraju cvijet u sredini zastave

Dizajner zastave, Oskar Pernefeld, objašnjava značenje simbola i boja zastave: „Plava boja predstavlja vodu koja je ključ života, također, oceani prekrivaju većinu površine našeg planeta. Vanjski prstenovi formiraju krug koji bi mogao predstavljati Zemlju, a plava pozadina mogla bi predstavljati Svemir.“

Nekoliko stvari koje možemo napraviti za očuvanje našeg planeta:

- Plastične vrećice zamijeniti platnenim
- Isključiti električne uređaje kad ih ne koristimo
- Zatvoriti vodu dok peremo zube
- Ugasiti svjetlo kad izlazimo iz prostorije
- Umjesto plastičnih čaša koristiti staklene, izbjegavati plastične tanjure, posude i pribor za jelo
- Obične baterije zamjeniti onima koji se pune
- Umjesto papirnatih ručnika koristiti kuhinjske krpe
- Razvrstavati otpad i odlagati ga u predviđene kontejnere
- Kupovati organsku hranu koja nije tretirana kemikalijama ili sredstva za higijenu koja nose oznaku da su od prirodnih sastojaka
- Posaditi drvo ili uzgajati kućne biljke jer one potiču pročišćavanje zraka
- Zamijeniti stare žarulje s LEDicama
- Upotrebljavati javni prijevoz
- Donirati staru odjeću i stvari

Kako smo u našem vrtiću obilježili Dan planeta Zemlje?

Edukativnim video materijalima koji prikazuju prirodne ljepote, bogatstvo biljnog i životinjskog svijeta:

„Dan planeta Zemlje (Earth day)“

<https://www.youtube.com/watch?v=ycyGZV1eWyl>

„Gospodin otpadić – crtani film o odvajanju otpada“

<https://www.youtube.com/watch?v=wdrx5CUM37I>

„Odvajanje otpada“

Crtani film u kojem likovi govore o razvrstavanju otpada i kompostiranju.

<https://www.youtube.com/watch?v=lrDJFEfHeGo>

„I djeca gospodare otpadom“

Čovječe ne kupuj sve! Kupujmo samo ono što nam je zaista potrebno.

Pretvori se! Stare stvari pretvorite u nove.

Kantomet! Razvrstavajte otpad u odgovarajuće spremnike.

<https://www.youtube.com/watch?v=PXVGfVCcK08>

„Smanjimo nastanak otpada od hrane“

U svijetu se baci čak 1/3 proizvedene hrane.

Kako bismo to spriječili možemo učiniti sljedeće:

1. Kada idete u trgovinu kupite samo ono što vam treba i koliko vam treba.
2. Hranu pripremajte s mjerom.
3. Ono što ipak ostane spremite u zamrzivač ili iskoristite za pripremu novog jela.

<https://www.youtube.com/watch?v=xowFYVddKtc>

„Ponovna uporaba“

Umjesto da stvari bacite već nakon prve uporabe, osmislite im novu namjenu ili budite kreativni i izradite nove predmete. Stare stvari možete i obnoviti ili popraviti. Na taj način možete uštedjeti, sačuvati okoliš, a pritom se i dobro zabaviti!

<https://www.youtube.com/watch?v=fgZyN74RCjU>

„Eko priča za male i velike“

Zelenu priču o gradu Zagrebu ispričali su mali čuvari okoliša, pomoćnici prirode, u kojoj su na djeci zanimljiv i pristupačan način, uz fotografije grada Zagreba pokazali brojnim primjerima kako pomoći našem gradu da bude još ljepši, čišći i zeleniji.

OTPAD

Vrlo je važno brinuti o okolišu te djecu od najranije dobi poticati na razvrstavanje otpada i odlaganje u odgovarajuće spremnike i reciklažna dvorišta.

RAZVRSTAVANJE OTPADA

Potičite djecu da uoče i povezuju boju spremnika s pripadajućim otpadom (plavi je za papir, zeleni za saklo, žuti za plastiku, sivi za limenke, crveni za baterije).

Prikazani su i brojni načini kako se stare stvari mogu upotrijebiti za nešto novo, a sada je prava prilika da roditelji s djecom otkrivaju i istražuju.

Evo nekoliko primjera:

- od plastičnih boca možemo napraviti teglice za cvijeće ili hranilice za ptice
- staru odjeću možemo prekrojiti ili pokloniti onome kome je potrebna
- od staklenke možemo napraviti ukrasnu vazuu za cvijeće ili stalak za olovke

VODA

Na Zemlji je sve manje pitke vode, a možemo ju uštedjeti tako da za vrijeme pranja zubi zatvorimo vodi, a pri pranju ruku i tuširanju koristimo manji mlaz te da pripazimo voda ne kapa iz slavine.

ODRŽIVA POTROŠNJA

Umjesto uključivanja klima uređaja možemo otići u prirodu na svjež zrak.

Kada idemo u trgovinu možemo ponijeti platnene vrećice, one su čvrste i možemo ih koristiti puno puta.

<https://www.youtube.com/watch?v=aOvVnERS0XY&t=263s>

Naši odgojitelji izradili su video pod nazivom "Naš plavi planet", u kojem se govori o nemaru ljudi u današnje vrijeme – bacanju otpadnih stvari, onečišćenju šuma, voda i zraka te o onome što možemo učiniti za spas našeg planeta – jer „biti dobar s prirodom zapravo je lako“, a videosnimka se nalazi u prilogu.

Sav otpad trebali bismo paživo sortirati, i sve što se može trebali bismo reciklirati.

I mogli bismo umjesto proizvodnje smeća saditi više zelenih sadnica, drveća i cvijeća.

**Za planet treba
brinuti svaki dan,
a ne samo kada
mu je rođendan!**

ZAGREB

IGROKAZ: NAŠ PLAVI PLANET

Mali oblak: Tata, čuo sam da danas svoj dan slavi ovaj lijepi naš planet plavi.

Tata oblak: O, da, ali nije on samo plave boje, pogledaj ga sa svih strana bolje.

Mali oblak: Sada kada ga gledam, možda je zeleni više, al' mi se čini da jedva diše.

Tata oblak: Puno ljudi danas za njega ne mari pa po njemu bacaju razne otpadne stvari.

Mali oblak: Vidim da šumske stazice nisu više čiste, a i lijepe rijeke sve su manje bistre.

Tata oblak: O, mali moj, sigurno nije dobar znak kada je oko nas tako zagušljiv zrak.

Mali oblak: A zašto ljudi ne čuvaju svoj planet i jedini dom, a tako je prekrasan u svakom kutku svom.

Tata oblak: Ljudi jure i žure svakodnevno pognutih glava.

Mali oblak: I ne vide da oko njih postoji prirodna ljepota prava.

Tata oblak: Oni bi trebali sav otpad pažljivo sortirati i sve što se može mogli bi reciklirati.

Mali oblak: I mogli bi umjesto proizvodnje smeća, saditi više zelenih sadnica, drveća i cvijeća.

Tata oblak: Nadajmo se da će biti u buduće tako jer biti dobar s prirodom zapravo je lako.

Mali oblak: Za planet treba brinuti svaki dan, a ne samo kada mu je rođendan!

Pjesme o planetu Zemlji

NAŠ PLANET

Uspavani brežuljci,
visoke planine,
zimzelene gore,
pružaju nam pogled
na bistra jezera,
nemirne rijeke
i beskrajno more.

Široka polja,
izorane njive,
dozreli voćnjaci,
stazom nas vode
kroz livade cvjetne
gdje šumom su
skriveni proplanci.

Ovdje svuda oko nas
gdje sivilo vlada,
izrasla je gusta šuma
od nebodera i zgrada.

Planet treba čuvati
svi koliko god mogu,
kako ga ne bi gušili
u smeću, dimu i smogu.

Grade se brda od smeća,
oblaci od crnog dima
i svakog dana sve manje,
čistog zraka ima.

PLANETA ZEMLJA

O prelijepa Zemljo, ljepotom odjevena,
ti, planeto naša plavih oceana.

Kapicama bijelim, poljima pokrivena,
o predraga Zemljo – životom razigrana.

I pustinje tvoje i doline ravne,
i visoka gorja i morske sprudi.

I stepe široke, rascvale, travne,
ti Zemljo bića, bilja i ljudi!

Nek' ti rijeke teku vodama bistre,
široka ti polja svud ljepotom cvala.

Nek oluje ziblju valove ti čiste,
svakom živom stvoru da bi radost dala!

Plovi, nebom plovi, Zemljo naša draga,
neka Mjesec vječno kraj tebe brodi!

Planeto naša, najvećeg nam blaga,
nek ti svako biće živi – u slobodi!

Autorica teksta: Marija Tisanić

Prijedlozi aktivnosti i materijali (pjesme, igrokaz) napisani su na temelju tjednoga plana odgojne skupine „Leptirići“, odgojiteljica Petre Smoljo i Nikoline Vukoje

Autorica igrokaza „Naš plavi planet“: Ivanka Borovac

Glasovi u videosnimci: Vanja Aust i Martina Hribar

Obrada videosnimke: Zdravko Aust

Korišteni tekstovi:

<https://www.antenazadar.hr/clanak/2015/05/planet-zemlja-dobio-svoju-zastavu/>

<https://www.dalmacijadanas.hr/danas-je-dan-planete-zemlje-zbog-koronavirusa-dogadaju-se-neocekivane-promjene-planet-je-pred-novim-izazovima/>